

LAUSUNTO

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Asia: 139/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Lukiolaisten Liitto (SLL) kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan sivistysvaliokunnalle opintotukilain muuttamisesta. Lausunnossaan SLL haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Lukuvuoden tukikuukausien määrä

SLL on pettynyt, että lukuvuoden tukikuukausien määrässä toisen asteen opiskelijat asetetaan keskenään eriarvoiseen asemaan, kun lukiokoulutuksessa opiskelevien opintotuki myönnetään vain yhdeksäksi kuukaudeksi. Esityksessä ammatillista tutkintoa suorittavilla on käytössään kymmenen tukikuukautta ja tietyin ehdoin myös korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden opintotuki voidaan myöntää pidemmäksi ajaksi.

Esimerkiksi vuonna 2017 Helsingissä lukiot aloittivat syyslukukautensa jo 10.8. ja päättävät kevätlukukautensa vasta 2.6. Todellinen opintoihin käytettävä aika on yleensä lukiolaisillakin lähempänä kymmentä kuin yhdeksää kuukautta. SLL muistuttaa, että suurin osa lukion lukuvuoden kuluista osuu ensimmäisten opintoviikkojen ajalle, jolloin hankitaan tarvittavat oppimateriaalit tai mahdollisesti muutetaan opintojen perässä opiskelupaikkakunnalle. SLL vaatii, että opiskelijat ovat keskenään yhdenvertaisessa asemassa ja myös lukio-opintojen suorittamiseen on käytettävissä kymmenen opintotukikuukautta.

Huoltajakorotus

SLL antaa kiitosta 75 euron opintotuen huoltajakorotukselle, joka tulee edistämään kaikkien pienituloisimpien perheellisten opiskelijoiden toimeentulon edellytyksiä ja mahdollisuuksia täysipäiväiseen opiskeluun. Samalla on kuitenkin huomioitava, että 75 euron huoltajakorotus ei korvaa perheellisille korkea-asteen opiskelijoille kokonaisuudessaan edes opintorahan maksimissaan 86 euron leikkauksia.

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen

SLL on tyytyväinen, että itsenäisesti asuvien 18-19 -vuotiaiden toisen asteen opiskelijoiden vanhempien tulojen vaikutuksesta luovutaan 1.1.2018. Muutoksen myötä myös yli 18-vuotiaat toisen asteen opiskelijat ovat yhdenvertaisessa asemassa muiden täysi-ikäisten kanssa. Vanhempien tulojen vaikutuksesta luopuminen parantaa selvästi toisen asteen opiskelijan toimeentuloa.

Lukiolaisen opintotuesta yleisesti

Koulutukseen kannustamisen näkökulmasta on ongelmallista, että tarveharkinnattoman lapsilisän maksamisen päätyttyä opiskelija voi jäädä toisen asteen opintojen alkuvaiheessa kokonaan opintotuen ulkopuolelle. SLL toivoo, että tulevissa opintotuen muutoksissa alaikäisten toisen asteen opiskelijoiden opintotukeen kiinnitetään erityishuomiota. Itsenäisesti asuvan alle 18-vuotiaan opintoraha on jo pelkän alaikäisyyden perusteella niukka. Kelan tilastotietokanta Kelaston mukaan opintorahaa ja opintotuen asumislisää sai lukuvuonna 2016-2017 yhteensä 23 056 lukiossa opiskelevaa. Lukiolaisen keskimääräinen opintotuki on noin 95 euroa kuussa.

Oppilaitosverkon harventuessa on yhä yleisempää, että alaikäinen toisen asteen opiskelija asuu itsenäisesti ja muodostaa oman taloutensa. Vaikka alle 18-vuotias on lain mukaan elatusvelvollisuuden piirissä, huoltajien taloudelliset mahdollisuudet tukea itsenäisesti asuvaa lastaan vaihtelevat suuresti. Alaikäisen opiskelijan toimeentuloa vahvistamalla voidaan parantaa tasa-arvoisia koulutusmahdollisuuksia ja edesauttaa sitä, ettei mielekkäisiin toisen asteen opintoihin hakeutuminen olisi kiinni perheen vuokranmaksukyvyistä tai muusta taloudellisesta tilanteesta.

Helsingissä 16.11.2017

Suomen Lukiolaisten Liitto

Pietu Heiskanen
Puheenjohtaja

Saara Hyrkkö
Pääsihteeri

Lisätietoja:

Sosiaalipoliittinen asiantuntija Katja Asikainen, 044 314 1324
katja.asikainen@lukio.fi